

8. Centar znanja pokrenu Kampanju “Je li osobama s invaliditetom u RH primjereno stanovanje lutrija?”

S ciljem donošenja odgovarajućeg pravnog okvira socijalnog stanovanja u Republici Hrvatskoj koji će činiti Zakon o socijalnom stanovanju i Strategija stambene politike RH do 2030., SOIH je u partnerstvu s 12 nacionalnih saveza osoba s invaliditetom uključenih u 8. Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenje osoba s invaliditetom, u rujnu pokrenuo

Kampanju “Je li osobama s invaliditetom u RH primjereno stanovanje lutrija?”.

Kampanja se provodi u okviru „Razvojne suradnja u području centara znanja za društveni razvoj“ uz financijsku potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Iako postoje razlike u definiciji, opsegu, korisnicima i pružateljima socijalnog stanovanja u pojedinim državama, socijalno stanovanje se načelno smatra institutom pomoću kojeg društvena zajednica izravno pomaže u rješavanju stambenog pitanja građanima koji u tome trebaju pomoć. Ranije se odnosilo na osiguranje stanovanja za one najugroženije, dok u zadnje vrijeme stručnjaci pod tim pojmom podrazumijevaju omogućavanje pristojnog stanovanja dostojnog čovjeku, onima koji nemaju odgovarajuće riješeno stambeno pitanje, a nisu u mogućnosti riješiti ga kupovinom stana po tržišnim uvjetima.

Unatoč tome što se u Hrvatskoj provodilo više socijalnih mjera u području stanovanja, one nisu imale značajniji pozitivni socijalni učinak na cjelokupno društvo, kvalitetu i tržište stanova. Kod

nas socijalno stanovanje nije sustavno organizirano, već ovisi o inicijativi i prepoznavanju problema u pojedinim gradovima i orijentirano je samo na one najugroženije skupine u društvu. Posljedica toga je da mnogi ne uspijevaju ostvariti pravo na stan u okviru socijalnog stanovanja jer je potražnja izuzetno velika, a izgrađenih stanova premalo.

Većina europskih zemalja ima dugogodišnju tradiciju socijalnog stanovanja. Veličina socijalnog stambenog fonda varira među zemljama, a razlike se odnose i na populaciju koja ima pravo na socijalno stanovanje. Prema Preimusu, nizozemskom profesoru i istraživaču u području stanovanja, u europskim se zemljama jasno prepoznaju tri kriterija za socijalno stanovanje: priuštivost, pristupačnost i kvaliteta. U zapadnoeuropskim

zemljama uglavnom je riješen problem kvantitativnog manjka stanova, no rasprave se vode oko važnosti socijalnog stanovanja u smislu socijalne integracije najugroženijih društvenih skupina i o kvaliteti stambenog okoliša. Programi socijalnog stanovanja sve uže su povezani s ostalim programima socijalne države, posebno s programima socijalne skrbi.

Važno je istaknuti da Europski parlament u svojoj Rezoluciji od 21. siječnja 2021. o pristupu pristojnim i cjenovno pristupačnim mogućnostima stanovanja za sve (2019/2187(INI)) podsjeća da je socijalno stanovanje kao usluga od općeg gospodarskog interesa izuzeta od zahtjeva za prijavu državne potpore te kako je socijalno stanovanje jedini sektor u Odluci o uslugama općeg gospodarskog interesa za koji Komisija spominje ciljanu skupinu (građani u nepovoljnom položaju ili socijalne skupine u nepovoljnijem položaju), a da to nije slučaj s ostalim socijalnim uslugama. Stoga Parlament ističe da bi to moglo ograničiti mogućnost pružanja socijalnog i pristupačnog stanovanja za sve i priznaje da na razini EU ne postoji dogovorena zajednička definicija socijalnog stanovanja. Parlament međutim upozorava da je uska definicija socijalnog stanovanja koja ga ograničava samo na „stanovanje za građane u nepovoljnom položaju ili socijalne skupine u nepovoljnijem položaju, koji zbog ograničenja rješivosti ne mogu dobiti stan pod tržišnim uvjetima“ i ograničava i ometa sposobnost država članica da definiraju njihove usluge od općeg gospodarskog interesa i usluge od općeg interesa. Naglašava da bi se usluge od općeg gospodarskog interesa u stanovanju trebale uglavnom voditi posebnim zahtjevima koje određuju nacionalna, regionalna ili lokalna tijela jer su ta tijela nadležna za utvrđivanje i rješavanje stambenih potreba i životnih uvjeta različitih skupina koji se mogu uvelike razlikovati između ruralnih i urbanih područja, budući da ta tijela imaju presudnu ulogu u dobro usmjerenom donošenju odluka.

U strateškom dokumentu Europske komisija Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s

invaliditetom za razdoblje 2021. - 2030. u poglavlju 4. Dostojna kvaliteta života i neovisno življenje naglašava se da su kvalitetne socijalne usluge i usluge zapošljavanja, pristupačno i uključivo stanovanje, sudjelovanje u cjeloživotnom učenju, odgovarajuća socijalna zaštita i snažnija socijalna ekonomija nužni za dostojan život svih osoba s invaliditetom.

Kako je u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. koju je Hrvatski sabor donio u veljači 2021. godine, na popisu akata strateškog planiranja kojima se podupire provedba strateškog okvira predviđeno donošenje Strategije stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine, 8. Centar znanja drži kako u okviru toga socijalno stanovanje mora biti ključni dio kao važna dimenzija politike socijalne skrbi i pristupačnog stanovanja. Republika Hrvatska treba osigurati dovoljno resursa i na prvo mjesto staviti potrebe ugroženih i marginaliziranih pojedinaca ili skupina koje žive u nesigurnim uvjetima stanovanja, osobito osobe s invaliditetom. Stoga 8. centar znanja zagovara osiguravanje dovoljnog broja primjerenih i pristupačnih socijalnih stanova za zadovoljavanje stambenih potreba svih pojedinaca i skupina koji si stanovanje ne mogu osigurati po tržišnim uvjetima. Također, poziva Vladu RH, regionalne i lokalne vlasti da prepoznaju, podrže i financiraju stambena rješenja za osiguravanje tržišnog i socijalnog stanovanja.

SOIH će o temi socijalno stanovanje u listopadu provesti edukaciju predstavnika pokreta osoba s invaliditetom u okviru SOIH-Foruma virtualnog učenja o KPOSU, a u suradnji s ostalim savezima uključenim u 8. Centar znanja za društveni razvoj organizirati Panel raspravu na kojoj će sudjelovati predstavnici vlasti i akademske zajednice, stručnjaci u području stambene politike te predstavnici nacionalnih organizacija osoba s invaliditetom i donositelji odluka.

Više o Kampanji saznajte na [poveznici](#), a najavu događanja u okviru Kampanje pratite na [Facebook stranici SOIH-a](#).

Je li osobama s invaliditetom u RH primjereno stanovanje lutrija?

[#primjerenostanovanjenijelutrija](#)

Fantastičan uspjeh hrvatskih paraolimpijaca u Tokiju

Fantastičan uspjeh hrvatskih paraolimpijaca u Tokiju

Na 16. Paraolimpijskim igrama održanim u razdoblju od 24. kolovoza do 5. rujna 2021. u Tokiju sudjelovalo je 22 hrvatskih paraolimpijaca i paraolimpijki koji su se natjecali u čak osam sportova.

Ovaj put, po prvi put smo imali predstavnike u boćanju, triatlonu i tekvandou, a unatoč brojnim izazovima uzrokovanih pandemijom, hrvatski sportaši i sportašice s invaliditetom osvojili su **rekordan broj medalja - čak njih sedam.**

Do sada su hrvatski paraolimpijci najviše medalja osvojili u Londonu 2012. godine te u Rio de Janeiru 2016. godine, po pet. **Ovoga puta osvojili su tri srebra i četiri brončane medalje i to u atletici, plivanju, stolnom tenisu i tekvandou.**

„Imajući u vidu djelomičnu smjenu generacije, mlade nade, nove sportove i situaciju u kojoj naše paraolimpijke i paraolimpijci nisu imali priliku odmjeriti snage i pripremati se na međunarodnim natjecanjima, ovo su više nego fantastični rezultati“, istaknuo je predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora (HPO), **Ratko Kovačić.**

Svih 22 hrvatskih paraolimpijaca i paraolimpijki pokazalo je da iza sudjelovanja i

uspjeha na ovom natjecanju stoji mnogo rada, ustrajnog treniranja i odricanja. **Uz zahvalnost za svu uloženu volju, rad i upornost za promicanje hrvatskog paraolimpijskog sporta, SOIH kao krovna organizacija osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, čestita svim paraolimpijcima, njihovim trenerima, obiteljima i vodstvu HPO-a na ostvarenim vrhunskim rezultatima.**

Ujedno sa zadovoljstvom podsjećamo da je **SOIH na prošlogodišnjem 25. hrvatskom simpoziju osoba s invaliditetom ugostio predsjednika HPO-a, gospodina Kovačića** koji je tom prilikom predstavio aktivnosti i projekte HPO-a, podsjetio na iznimne rezultate na brojnim međunarodnim natjecanjima naših paraolimpijaca, a također i istaknuo kako **uključivanje u sportske aktivnosti osoba s invaliditetom primjerene zdravstvenom stanju pridonosi poboljšanju zdravlja i razvoju funkcionalno – motoričkih sposobnosti.**

Moramo biti svjesni da su, prema riječima **Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, upravo hrvatski paraolimpijci „na najbolji mogući način promicali pozitivnu percepciju o osobama s invaliditetom i time doprinijeli stvaranju društva jednakih mogućnosti kojem svi težimo.“**

Nacionalna kampanja #empatijasada - zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kroz Operativni program "Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020." financiran iz bespovratnih sredstava Europskog socijalnog fonda provodi **Nacionalnu medijsku Kampanju „Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji – za nasilje nema opravdanja“**.

Kampanja se odvija s ciljem educiranja javnosti, ali i samih žrtava o važnosti prijave nasilja, kao i radi senzibiliziranja javnosti o štetnosti i neprihvatljivosti nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te kako bi se naglasila važnost prevencije nasilja.

U okviru Kampanje promovira se dostupnost **besplatne 24-satne telefonske linije 116 006 Nacionalnog pozivnog centra na koji se žrtve nasilja mogu obratiti.**

Kao dio medijske kampanje emitiraju se video spotovi kojima se želi potaknuti empatija s ciljem razumijevanja tuđih osjećanja i stanja uz poštovanje onoga što drugi proživljavaju. Time se nastoji smanjiti potencijalno nasilje i zajednički raditi na društvu u kojem će nulta tolerancija na bilo koji oblik nasilja, a naročito u obitelji i djecom biti imperativ.

Dok u Hrvatskoj podaci Ministarstva unutarnjih poslova iz 2019. i 2020. godine ukazuju na porast kaznenih djela nasilja u obitelji za više od 40 posto, Agencija Ujedinjenih naroda za žene nazvala je snažan porast svih vrsta nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u vrijeme pandemije COVID-19 – „**pandemijom u sjeni**“.

Predstavnice SOIH-a sudjelovale su na edukacijama organiziranim u okviru ovog Projekta namijenjenih resorima koji postupaju u predmetima nasilja u obitelji kao i predstavnicima udruga koje programski djeluju u području nasilja u obitelji. Također, SOIH se pridružio obilježavanju 22. rujna - Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama povodom kojeg je Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike organiziralo Konferenciju visoke razine „Integrirani pristup u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji“.

TV spotove, kao i ostale informacije o Kampanji možete pronaći na poveznici <http://empatijasada.hr/>

Kome i kako prijaviti nasilje u obitelji?

- Policiji – telefonom, osobno, ili anonimno: 192 ili 112
- policija.gov.hr
- Državnom odvjetništvu – osobno ili anonimno
- [Županijska i općinska državna odvjetništva](#)
- [Nadležnom centru za socijalnu skrb](#) – socijalnom radniku osobno, telefonom ili anonimno

Također, usluge SOIH - SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja pružaju se u stalnom dežurstvu na broju telefona 098 812 241.

Slogan SOIH- Mreže žena koji glasi, „Nasilje je smrt duše!“, u uvjetima u kojima živimo još više potencira da niti jedna žena s invaliditetom ne smije živjeti u nasilju, a još manje ga prešućivati ukoliko se dogodi. Stoga nam se obratite s povjerenjem.

Rodna nejednakostu digitalnom sektoru odraz je opće diskriminacije s kojom se suočavaju žene i djevojke

Vijeće za ljudska prava održalo je dana 27. rujna 2021. godišnju raspravu o integraciji rodne perspektive u rad Vijeća i njegovih mehanizama s naglaskom na rodnu digitalnu nejednakost u vrijeme pandemije COVID-19.

Visoka povjerenica Ujedinjenih naroda za ljudska prava Michelle Bachelet izjavila je da je rodna digitalna podjela odraz ukupne diskriminacije s kojom se suočavaju žene i djevojke. Pitanja pristupa, uporabe i zlouporabe digitalnih tehnologija trebala bi se voditi međunarodnim normama i načelima o ljudskim pravima, osobito jednakošću, nediskriminacijom, uključivanjem, sudjelovanjem i pružanjem učinkovitih pravnih lijekova. Kao odgovor na pandemiju, neke su države već razvile dobre prakse, poput mjesečnih besplatnih podataka ili slobodnog pristupa informacijskim sadržajima o pandemiji. Visoka povjerenica zaključila je da, ako ne uspiju, postoji značajan rizik da će tehnologija doista povećati rodne nejednakosti.

Specijalna izvjestiteljica o pravu svakoga na uživanje najvišeg mogućeg standarda tjelesnog i mentalnog zdravlja Tlaleng Mofokeng istaknula je niz čimbenika koji predstavljaju značajne izazove u ostvarivanju pravičnog i nediskriminatornog digitalnog zdravlja. Globalna digitalna podjela u većem dijelu globalnog juga i u drugim područjima kontekstima u razvoju mnoge je isključila iz digitalnog zdravlja i srodnih inovacija, a što je posebno pogodilo žene i djevojčice.

Konzultantica za osobe s invaliditetom Tatiana Vasconcelos naglasila je negativne učinke pandemije koja je produbila “krug nevidljivosti invaliditeta”, u kojem se potrebe osoba s invaliditetom nisu uzimale u obzir pri oblikovanju i provedbi javnih politika za rješavanje potreba nastalih ovom globalnom krizom. Preporučila je pružanje potpore odgovorima za oporavak koji su uključivali pristup ljudskih prava i koji su sve ljude stavili u središte rješenja, bez razlike u spolu, dobi, etničkoj pripadnosti, rasi, vjeri ili invaliditetu.

Voditelj Ureda za Europu pri Međunarodnoj uniji telekomunikacija Jaroslaw Ponder upozorio je nanepovoljan utjecaj COVID-19 koji je dodatno proširio rodni jaz u tehnologiji. Prioritet je bila fokusiranost na rad na rodno uravnoteženijem

sektoru informacijske komunikacijske tehnologije i na njegovu ravnopravnu uporabu u cijelom društvu. Bez većeg uključivanja djevojaka i žena u tehnologiju, vrste proizvoda, usluga i platformi koje se stvaraju ne bi zadovoljile potrebe polovice stanovništva.

Pravna istraživačica Lainah Ndiweni ukazala je na potrebu za rješavanjem nejednakosti u pristupu informacijama obzirom da mnoge žene i djevojke ne mogu podmiriti visoku cijenu podataka. Potrebno je da Vijeće za ljudska prava ojača izgradnju kapaciteta i zagovaranje u svim sferama braniteljica ljudskih prava s ciljem premošćivanja digitalnog jaza žena i djevojaka. Vijeće bi također trebalo osigurati da odgovori na ublažavanje ekonomskih učinaka i digitalne podjele budu rodno usmjereni i promiču sve žene u svim područjima.

U raspravi je istaknuta važnost integracije i provedbe perspektive rodne transformacije u rad Vijeća za ljudska prava, kao i interseksijske perspektive u rezolucije Vijeća za ljudska prava te uključivanje u rad Posebnih postupaka i procese utvrđivanja činjenica i praćenja. Ukazano je na međugeneracijsku dimenziju digitalne podjele koju je potrebno uzeti u obzir. Posebnu pozornost treba posvetiti ženama i djevojkama koje su bile žrtve uzajamnih oblika diskriminacije.

